

něho je povolán majetek jeho spravovati a jím nakládati nebo úkony jednatele bez příkazu, byly-li dlužníkem schváleny. Záleží-li odpiratelný úkon v jednání dlužníka (jeho zástupce), není odpiratelnost vyloučena tím, že úkon takový jest schválen činitelem, jehož schválení jest zapotřebí, aby úkon byl platný. Náleží-li k skutkové podstatě odpiratelného úkonu jisté znaky subjektivní (úmysl věřitele poškoditi a j.), jsou při zastoupení osob, jež nejsou podle právního řádu způsobilé, aby samy jednaly, rozhodny subjektivní znaky u zástupce. Jedná-li se o některé objektivní znaky, na př. poměr příbuzenský, rozhoduje tu poměr k zastoupenému. Je-li dosud neodevzdaná pozůstalost spravována ustanoveným zástupcem (kurátorem, dědicem), není rozhodujícím příbuzenský poměr nabyvatelův k zůstaviteli; také by neměl významu příbuzenský poměr jeho ke kurátoru pozůstalosti; jinak ale, kdyby pozůstalost spravoval dědic, který je tu vlastně správcem vlastního jmění, jsa zatím ještě v dispozici jím omezen. Při úkonech odpiratelných podle § 32, odst. 3. konk. ř. a § 4, odst. 3. odp. ř. zůstává objektivní ráz právních poměrů ze smluvních smluv tam uvedených nezměněn smrtí zůstavitelovou a lze proto odpirati úkonům v cit. ustanoveních uvedeným, kdyby se staly vůči manželu zůstavitelovu, poněvadž odpiratelnost se nezakládá na osobním poměru nabyvatele, nýbrž na jiných znacích příslušného právního úkonu. (Sr. E h r e n z w e i g s. 78 n. proti S t e i n b a c h o v i.)

Z P R Á V N Í P R A K S E

Z extradičních rozhodnutí ministerstva spravedlnosti.

(Srov. Právník 1935, str. 316; Právník 1936, str. 31, 390.)

13. a) I v e s t y k u s R a k o u s k e m p o v a ů j e s e l h ů t a š e s t i t ý d n ů o d e d n e z a t č e n í z a p ř i m ě ř e n o u k p o d á n í e x t r a d i č n í ž á d o s t i p o d l e § 59 t r. ř.

b) R o z s a h v y d á n í d o s m l u v n í h o s t á t u j e s t u r č e n s m l o u v o u. P ř í p u s t n o s t v y d á n í d o n e s m l u v n í h o s t á t u z á v í s í n a k v a l i f i k a c i t r e s t n ě h o č i n u. (Případ »Bobek«, č. 58.843/33-18 min. sprav.)

Ad a) V Praze zatčený jugoslávský státní příslušník X byl podezřelý ze zločinu dvojženství spáchaného v Rakousku a ze zločinu podvodu spáchaného v Jugoslavii. Vydání do Rakouska nabídl vy-

šetřující soudce sám přímým pořadem od úřadu k úřadu v souhlase s ustanovením odst. III. b) nař. min. sprav. z 5. května 1903, č. 13 Věst. ve spojitosti s výnosem č. 47/1920 Věst. Pokud jde o trestný čin spáchaný v Jugoslavii, podal o něm vyšetřující soudce ministerstvu spravedlnosti zprávu podle odst. IIIa) cit. nař., Sděl. 136/1921 a 11/1932, aby mohlo ministerstvo spravedlnosti nabídnouti vydání do Jugoslavie pořadem meziministerským podle čl. 50 smlouvy s Jugoslavií (č. 146/1924 Sb. z. a n.). Poněvadž při střetu extradičních žádostí má podle čl. 48 cit. smlouvy přednost stát domovský, nabídnuto bylo vydání do Jugoslavie i pro trestný čin spáchaný v Rakousku.

Vyšetřující soudce stanovil při nabídce vydání do Rakouska dvouměsíční lhůtu k podání extradiční žádosti. Tuto lhůtu považovalo min. sprav. za nepřiměřenou z těchto důvodů: Dohoda s Rakouskem, vyhlášená výnosem č. 5/1919 Věst., kteráž je základem extradičního styku s Rakouskem, nemá žádného ustanovení o lhůtě k podání extradiční žádosti. Náš § 39 tr. z. nařizuje sice učiniti nabídku vydání ihned po zatčení, avšak ani sám, ani § 40 tr. z., ani § 59 tr. ř. nestanoví zákonnou lhůtu k podání extradičního návrhu. Ani trvání prozatímní vazby vydávací podle § 39 tr. z. a § 59 tr. ř. není omezeno na určitou dobu.¹⁾ Nař. min. sprav. č. 13/1903 Věst. v odst. IIIb) i § 59 tr. ř. shodně předpokládají jen, že extradiční žádost bude cizí vládou zaslána »v přiměřené lhůtě«. V našem smluvním vydávacím právu však je lhůta ta vždy přesně vytýčena a činívá obvykle šest týdnů zpravidla ode dne zatčení. Proto per analog. sluší v zemích České a Moravskoslezské považovati i ve styku s Rakouskem lhůtu šestitýdenní za přiměřenou.²⁾

Ad b) Po návrhu radní komory usnesl se vrchní soud na vydání X. do král. Jugoslavie ke stíhání pro zločin podvodu »ježto čin je zločinem i podle našeho zákona«. Min. sprav. sice soudní vydávací usnesení schválilo podle § 59 tr. ř., avšak neztotožnilo se s jeho odůvodněním, uvažujíc takto: Okolnost, že trestný čin, pro který je vládou jugoslávskou o vydání žádáno, jest i podle našeho práva zločinem, je rozhodnou podmínkou podle zákonného vydávacího práva, neboť z §§ 39, 234, odst. 2 tr. z. plyne, že vydání do ciziny je přípustné jen pro čin kvalifikovaný u nás jako zločin.³⁾ V extradičním styku se státem nesmluvním je tedy zločinná kvali-

¹⁾ Tím se liší zákonné vydávací právo země České a Moravskoslezské od zákonného vydávacího práva platného na Slovensku a Podk. Rusi, kde § 476, odst. 6 tr. por. nepřímě sám vymezuje lhůtu k podání extradiční žádosti na 1 měsíc, 6 týdnů nebo 3 měsíce podle toho, je-li vydání nabídnuto do státu sousedního, nesousedního nebo mimoevropského, neboť jen na tuto dobu omezuje trvání prozatímní vazby vydávací.

²⁾ Rakouský Rechtshilfeverlaß 1928 v § 76, odst. 2 považuje za přiměřenou lhůtu 4—6 týdnů. Srv. K r a u t m a n n, K r e c h t, H a c k l: Zwischenstaatlicher Rechtshilfeverkehr, Vídeň 1929.

³⁾ Na Slovensku a Podk. Rusi jsou podle § 9 slov. tr. z. vydávacími delikty vedle zločinů i přečiny. Jen přestupky jsou neextradiční podle § 14 přest. zák.

fikace trestného činu vždy nezbytnou podmínkou k povolení vydání. Avšak ve styku se státem smluvním nutno z důvodu § 41 tr. z. a § 474 tr. por. posouditi rozsah smluvní extradiční povinnosti podle té které vydavací smlouvy, neboť smluvní norma předchází předpisu zákonnému (rozh. č. 2095 vid. sb.). A tu třeba zase lišiti, zda jde o smlouvu vybudovanou na zásadě enumerační (ryzí neb modifikované), či na principu eliminačním (ryzím neb modifikovaném). V prvním případě nutno zjistiti, zda trestný čin, pro který jest o vydání žádáno, je ve smluvním katalogu, při čemž však nesmí býti přehlédnuto, nedoplňuje-li smlouva výpočet trestných činů ještě další zárukou, že jde podle zákonů obou států o zločin nebo přečin. [Srv. na př. úmluvy s Belgií, č. 79/1928 Sb. z. a n., s Francií, č. 11/1931 Sb. z. a n., s Velkou Británií, č. 211/1926 Sb. z. a n. atd., nyní i dodatkovou úmluvu s USA, č. 185/1935 Sb. z. a n.⁴⁾] Naše extradiční smlouvy s Německem (č. 230/1923 Sb. z. a n.) a s Polskem (č. 5/1926 Sb. z. a n.) pak všeobecně stanovily, že vydavacími delikty jsou zločiny a přečiny. Proto ve styku s takovými státy, které užily rozdělení trestných činů na zločiny, přečiny a přestupky k určení rozsahu vydavací povinnosti, musí býti — stejně jako ve styku se státy nesmluvními — zjištěna kvalifikace trestného činu, neboť na ní závisí, zda bude vydání povoleno či odepřeno.

Naproti tomu ve styku s ostatními státy, s nimiž extradiční smlouva byla sjednána na zásadě eliminační, nutno zkoumati, zda trestný čin jest ohrožen trestem na svobodě ve smluvené výši, po případě, zda uložený trest dostupuje smluvní výše. Stanoví-li se rozsah vydavací povinnosti touto metodou, vyžaduje se při vydání ke stíhání, aby zákonná hrozba trestem na svobodě činila podle práva obou⁵⁾ stran zpravidla⁶⁾ nejméně 1 rok, při vydání pak k odpykání trestu, aby šlo o trest již uložený alespoň šestiměsíční. Tu pak kvalifikace trestného činu bývá nerozhodnou, ale nutno zase zkoumati, neobsahuje-li smlouva ještě odkaz na zákonné vydavací právo státu dožádaného (na př. čl. 1, odst. 1 úmluvy s Rumunskem, č. 172/1926 Sb. z. a n. »... pro který lze vydání povolit podle zákonů dožádané strany a...«).

V extradičním styku s Jugoslavií je rozsah smluvní povinnosti stanoven ve čl. 43 smlouvy č. 146/1926 Sb. z. a n. ryzí metodou eliminační. K vydání ke stíhání se vyžaduje, aby čin byl trestný podle práva obou smluvních států aspoň šestiměsíčním trestem na svobodě nebo vyšším. Kvalifikace trestného činu nerozhoduje vůbec. Podvod, pro který je X. stíhán, jest ohrožen trestem na svobodě více jak šestiměsíčním podle trestního zákona českosloven-

⁴⁾ Srv. K r o n b e r g e r: Dodatková extradiční úmluva se Spojenými státy americkými, Věst. spol. pro právo trest., 1936 str. 9.

⁵⁾ Jen extradiční úmluva s Itálií (č. 128/1926 Sb. z. a n.) bere za základ trestní sazbu pouze státu dožádávajícího.

⁶⁾ Smlouva s Jugoslavií spokojuje se při vydání ke stíhání hrozbou trestu šestiměsíčního; viz dále.

ského i jugoslávského. Proto je dána povinnost vydati X. z ČSR. do Jugoslavie, při čemž je lhostejné, že u nás je dána také kvalifikace zločinná; nelze tudíž odůvodňovati vydavací usnesení poukazem na splnění extradiční podmínky stanovené naším zákonem.

14. Řízení o vydání je kusé, chybí-li návrh radní komory podle § 59 tr. ř. o přípustnosti vydání.

K výkladu čl. 2 extradiční úmluvy s Itálií č. 128/1926 Sb. z. a n. (Případ »Iudica«, č. 56.556/35-18 min. sprav.)

Ministerstvo milosti a spravedlnosti v Římě požádalo pořadem meziministerským o vydání italského státního příslušníka X., jenž byl kontumačně odsouzen v Itálii do žaláře na 5 let, 6 měsíců a 20 dní a do vězení na 1 měsíc pro dvojnásobné ublížení na těle a pro přestupek nošení zakázané zbraně.

Radní komora učinila návrh, aby X. nebyl prozatím vydán do Italie, pokud vláda italská nepodá dodatečné objasnění, zda rozsudek je pravoplatný, aby mohlo býti posouzeno, zda jde o vydání k odpykání trestu, či jen o vydání ke stíhání. Vrchní soud se však usnesl na vydání ke stíhání pro dvojnásobné ublížení na těle a na odepření vydání pro přestupek nošení zakázané zbraně. V odůvodnění uvedl vrchní soud, že dvojnásobné ublížení na těle je deliktem extradičním, poněvadž jde i podle našeho práva o zločin, kdežto vydání pro pouhý přestupek nošení zakázané zbraně že je nepřípustné z důvodu § 234, odst. 2 tr. z.

Ministerstvo spravedlnosti vydavací usnesení vrchního soudu neschválilo podle § 59 tr. ř. z těchto důvodů: Řízení o vydání je kusé, poněvadž chybí návrh radní komory podle § 59 tr. ř. ve věci samé, zejména o přípustnosti vydání s hlediska smluvní extradiční povinnosti podle čl. 2, 3 extr. úmluvy s Itálií (č. 128/1926 Sb. z. a n.). Byl-li vrchní soud toho názoru, že zjištění, zda jde o vydání k odpykání trestu či o vydání ke stíhání, je nerozhodné, měl radní komoru poukázati, aby učinila návrh ve věci samé a teprve potom mohl se usnésti o vydání. Arci radní komora neměla ještě vůbec předkládati spisy vrchnímu soudu, když učinila jen prozatímní návrh na doplnění řízení, kteréžto doplnění měl obstarati vyšetřující soudce vyžádáním si dodatečného objasnění z Italie prostřednictvím ministerstva spravedlnosti.

Řízení o vydání se účastní u nás po zákonu soudy, totiž radní komora jako činitel poradní, podávající vrchnímu soudu návrh o přípustnosti vydání a vrchní soud jako činitel o vydání rozhodující a to usnesením, jež k účinnosti vyžaduje podle § 59 tr. ř. ještě schválení ministerstva spravedlnosti. Úkolem soudního řízení o vydání je zjistiti, jsou-li v tom kterém případě dány zákonné nebo smluvní podmínky vydání a rozhodnouti, zda vydání je přípustné. V našem případě jde o vydání do smluvního státu. Smluvní podmínky extradiční nebyly dosud vůbec zkoumány ani radní komorou, ani vrchním soudem. Tento své vydavací usnesení odůvodnil

jen zákonným vydavacím právem, že totiž extradice pro zločin je přípustná podle § 39 tr. z., kdežto vydání pro přestupek že je podle § 234, odst. 2 tr. zák. nepřípustné. To však nestačí, neboť z důvodů § 41 tr. z. je nutno o italské extradiciční žádosti rozhodnouti podle ustanovení extradiciční úmluvy č. 128/1926 Sb. z. a n. Tato ve čl. 2 stanovila rozsah smluvní extradiciční povinnosti ryzí metodou eliminační, ve čl. 3 pak modifikovaně t. j. se zřetelem na zákonné vydavací právo státu dožádaného. Tyto předpisy znějí:

Čl. 2. Závazek uvedený v předcházejícím článku týká se obecných činů trestných s výjimkou těch, jež uvedeny jsou v čl. 5, byl-li na ně uložen trest na svobodě v trvání nejméně šesti měsíců nebo podle zákona státu dožadujícího může býti uvalen trest na svobodě v trvání nejméně jednoho roku.

Čin musí býti trestným dle zákonů státu dožadujícího i dožádaného.

Čl. 3. Vydání lze povolit, jsou-li tu okolnosti zvláštní, také pro trestné činy, které nejsou uvedeny v předchozím článku, pokud zákony Smluvních států to připouštějí.

Podle extradicičních dokladů byl obviněný o b ž a l o v á n :

a) pro pomoc při pokusu vraždy podle čl. 56, 110, 575 italského trestního zákona. Článek 575 trestá toho, kdo způsobí smrt člověka, žalářem ne nižším než 21 roků. Při pokusu zmenšuje se trest o $\frac{1}{3}$ až $\frac{2}{3}$. Činí tudíž spodní hranice trestu nejméně 7 let;

b) pro těžké poškození na těle podle čl. 110, 582, 585 italského trestního zákona. Toto se trestá žalářem od 3 měsíců do 3 let; je-li spácháno se zbraní, zvyšuje se trest až o $\frac{1}{3}$, takže sazba činí 4 měsíce až 4 léta a je tudíž spodní hranicí trestu žalář 4 měsíců;

c) pro přestupek čl. 42, 221 zákona o veřejné bezpečnosti, jímž se neoprávněné nošení nože zakázaného druhu trestá vězením až do 2 měsíců.

Porotním soudem byl X. k o n t u m a č n ě o d s o u z e n :

ad a) b) pro těžké poškození na těle k trestu žaláře 5 let, 6 měsíců a 20 dnů a

ad c) pro přestupek nošení zakázané zbraně k trestu vězení 1 měsíce. Soud při výměře trestu pro X., který byl již dříve trestán, uvážil, že za spáchaná poranění je přiměřený trest 2 roků a 6 měsíců žaláře, jenž se pro použití zbraně zvyšuje o $\frac{1}{3}$, tedy na 3 roky a 4 měsíce a pro pokračování na 4 roky a 2 měsíce a za dvojí recidivu o $\frac{1}{3}$ na 5 let, 6 měsíců a 20 dnů. Proti citovanému kontumačnímu rozsudku byl obhájcem nepřítomného podán opravný prostředek; není známo, zda již rozsudek vešel v právní moc.

Je-li rozsudek pravoplatný, jde o v y d á n í k o d p y k á n í t r e s t u a je dána smluvní extradiciční povinnost podle čl. 2 cit. úmluvy, poněvadž při faktech ad a) a b) jde o obecné trestné činy, na které byl uložen trest na svobodě v trvání více jak 6 měsíců. Pokud jde o přestupek ad c), tu uložený trest činí jen 1 měsíc, tudíž méně než smluvené minimum. Ani čl. 3 cit. úmluvy nelze užít, po-

něvadž naše zákonné vydavací právo zakazuje vydávati pro pouhé přestupky (§ 234, odst. 2 tr. z.).

Není-li rozsudek praveplatný, jde jen o vydání ke stíhání, a tu jest otázkou, zda bychom se nemuseli přidržeti kvalifikace, jak byl X. žalován, nikoliv kvalifikace, které užil nalézací soud, když jeho subsumpce není potvrzena opravnou stolicí. Kdybychom se přidrželi kvalifikace podle obžaloby, pak pokud jde o faktum a) šlo by o delikt extradiční, jenž je podle práva dožadujícího státu ohrožen trestem na svobodě nejméně 7 let. Pokud jde o faktum b) činí spodní hranice jen 3 měsíce, po případě o $\frac{1}{3}$ více, neboť bylo užito zbraně, tudíž 4 měsíce. Kdyby dodatečně italská vláda poukázala k tomu, že se spodní hranice zvyšuje také proto, že jde o recidivu, přece by spodní hranice nečinila nejméně 1 rok. Co se tkne fakta c), jež jest ohroženo trestem nižším jednoho roku, jde o delikt neextradiční a ani čl. 3 cit. úmluvy nelze užít, poněvadž naše domácí právo zakazuje vydávati pro přestupek.

Půjde-li o vydání ke stíhání, nutno opatrně zkoumati podmínky smluvní extradiční povinnosti. Čl. 2, odst. 2 cit. úmluvy zdůrazňuje sice zásadu oboustranné trestnosti, ale stačí, jde-li o čin tu i tam po zákonu trestný. Nevyžaduje se souhlasnost výše trestů, jimiž je trestný čin ohrožen podle práva o b o u států, nýbrž rozhodnou je toliko sazba podle práva státu d o ž a d u j í c í h o.⁷⁾ Italská vláda v jiném precedenčním případě⁸⁾ zastávala názor, že lze vydati ke stíhání jen pro takový trestný čin, jenž jest ohrožen trestem na svobodě, jehož s p o d n í hranice činí 1 rok. Naše vláda hájila stanovisko, že smluvní extradiční nárok je dán na př. i při sazbě od 6 měsíců do 10 let, poněvadž stačí, když na vyžadovaný trestný čin může býti uložen trest na svobodě t a k é jednoho roku. Avšak vláda italská odepřela nám tehdy vydání ke stíhání pro zločin podvodu podle § 381, č. 2 slov. tr. z. (ohrožený trestem na svobodě od 6 měsíců do 10 let), setrvávši na tom, že čl. 2 cit. úmluvy má na mysli spodní hranici trestu. Stanovisko italské opírá se o slovné znění čl. 2 cit. úmluvy a dává mu takový výklad, jaký hájila na př. i francouzská delegace při jednání o naší extradiční úmluvu s Francií. Tehdy byli jsme nuceni upustiti od uplatnění zásady eliminační, poněvadž francouzská delegace při stanovení minima trestu 1 roku trvala na tom, že by nemohlo býti povoleno vydání, kdyby trestný čin byl ohrožen na př. vězením od 6 měsíců do 3 let⁹⁾. Hájíme však a v praxi vesměs vykládáme při všech našich extradičních úmluvách vybudovaných na zásadě eliminační, že je dána extradiční povinnost, když trestný čin jest ohrožen trestem na svobodě t a k é jednoho roku. Opačný výklad by znamenal, že by

⁷⁾ Zatím jen výjimka v našem smluvním vydavacím právu. Srv. K r o n b e r g e r: Přípravná osnova vzorné smlouvy o vydávání zločinců, Věstník spol. pro právo trest. 1934, str. 13, 14.

⁸⁾ Příklad »Neuschl« č. 56.147/31-18 min. sprav.

⁹⁾ Viz odůvodnění extr. úmluvy s Francií, č. 165.408/II-5/28 min. zahr. věcí.

nebyly extradičními delikty všechny ony trestné činy, které jsou na Slovensku a Podkarpatské Rusi ohroženy trestem na svobodě, jehož spodní hranice činí podle § 24 zák. čl. V/1878 jen 6 měsíců, byť horní hranice byla třeba 10 roků.

Při výkladu čl. 2 extr. úmluvy s Itálií, jak jej pojímá vláda italská, jde u fakta b) o delikt neextradiční. Přes to, že československý výklad čl. 2 cit. úmluvy jest odlišný, musili bychom z důvodů reciprocit přidržeti se stanoviska italského s poukazem na precedenční případ »Neuschl«. Kdybychom se přidrželi kvalifikace, jaké užil porotní soud při faktech a), b), pak podle italského stanoviska nebyla by dána extradiční povinnost vůbec. Mohli bychom zajisté použiti čl. 3 cit. úmluvy, avšak z důvodů reciprocit bychom tak neučinili.

Z těchto důvodů bylo italské ministerstvo milosti a spravedlnosti v Římě požádáno o dodatečné objasnění, zda je rozsudek pravoplatný, poněvadž vzešly pochybnosti, jde-li o vydání k odpykání pravoplatně uloženého trestu, či jen o vydání k dalšímu stíhání. Při tom bylo podotčeno: Toto rozlišení je rozhodné pro posouzení přípustnosti vydání jednak proto, že čl. 2 extr. úmluvy s Itálií stanoví různé podmínky pro tu kterou alternativu, jednak proto, že italské ministerstvo milosti a spravedlnosti zaujalo svého času stanovisko, že povinnost vydati ke stíhání je dána jen, jde-li o trestný čin, jenž ve státě vyžadujícím jest ohrožen trestem na svobodě, jehož spodní hranice činí nejméně 1 rok.

Extradiční spisy byly vráceny vrchnímu soudu k doplnění řízení o vydání, s upozorněním, že toto řízení je dosud kusé, když chybí návrh radní komory podle § 59 tr. ř. ve věci samé.

Dodatečně byl soudu oznámen výsledek zakročení v Itálii, že totiž rozsudek je pravoplatný. Na to učinila radní komora návrh na vydání X k odpykání trestu pro oba případy těžkého ublížení na těle a na odeprání vydání pro přestupek nošení zakázané zbraně. Vrchní soud usnesl se na vydání v témže rozsahu a jeho usnesení bylo ministerstvem spravedlnosti schváleno podle § 59 tr. ř.

15. V extradičním styku s Maďarskem je skutečnou vzájemností (§ 474 tr. por.), že vydání se povolují navzájem s výhradou speciality. Tato platí ve formě striktní, je však povahy relativní, jsouc vázána garanční lhůtou jednoho měsíce. (Případ »Timko«, č. 36.913/35-18 min. sprav.).

K naší žádosti povolila vláda maďarská vydání do ČSR československého státního příslušníka X ke stíhání pro zločin zpronevěry podle §§ 355, 357 slov. tr. z., a to s výhradou, že bude šetřeno zásady speciality, t. j. že vydaná osoba nebude v ČSR stíhána ani potrestána pro jiný trestný čin před vydáním spáchaný, než pro který bylo její vydání povoleno.¹⁰⁾ Tato výhrada byla ve vydávacím

¹⁰⁾ Srv. K r o n b e r g e r: Zásada výlučnosti. Soudcovské listy

dekretu stylisována takto: »Le Département Royal Hongrois de la Justice a fait ressortir à cet égard qu'outre l'action punissable indiquée dans le mandat d'arrêt cité plus haut, X. ne pourra être poursuivi ou puni en Tchécoslovaquie pour aucun autre fait.«

Naproti tomu bylo zjištěno, že při vydáních a průvozech z ČSR do Maďarska bývá do vydavacího (průvozního) dekretu připojována zásada výlučnosti v tomto znění: »Pro jiné trestné činy před vydáním (průvozem) spáchané může býti Y v Maďarsku stíhán, trest na něm vykonán nebo dále vydán (reextradován) jen, bude-li k tomu dáno dodatečně československé svolení, nebo když Y, byv v Maďarsku z vazby definitivně propuštěn, neopustí území Maďarska z vlastní viny do jednoho měsíce, ač mu v tom nebylo bráněno, nebo když se tam znovu navrátí.«

Znění československé a maďarské shoduje se sice v tom, že obsahuje zásadu výlučnosti ve formě striktní¹¹⁾, liší se však potud, že výlučnost s maďarské strany byla v tomto případě stylisována absolutně, kdežto československá výhrada je relativní. Tato relativita má ten význam, že po uplynutí garanční lhůty není svrchovanost státu, do něhož bylo vydání povoleno, nijak omezena ani po stránce trestně-právní ani extradičně-právní, zejména je možno dodatečně stíhati a trest vykonati i pro trestné činy politické, ryze vojenské, pro přestupky atd.¹²⁾ V československém vydávacím právu smluvním máme zásadně specialitu relativní, vázanou garanční lhůtou. Jedinou výjimku činí čl. 8 extradiční úmluvy s Itálií (číslo 128/1926 Sb. z. a n.) a učinil čl. IV. extradiční smlouvy s USA (č. 48/1926 Sb. z. a n.), avšak dodatková úmluva s USA (č. 185/1935 Sb. z. a n.) přinesla již i tu při obecných trestných činech vyjasnění a úpravu textu tak, že není pochyby, že jde o výhradu relativní.¹³⁾

Extradiční styk s Maďarskem není dosud smluvní; platí jen skutečná vzájemnost. Vždy se však zachovává navzájem zásada výlučnosti, a to ve formě striktní. Jdeť o uznanou zásadu mezinárodního práva¹⁴⁾. Poněvadž tedy je skutečnou vzájemností (§ 474 tr. por.) mezi oběma státy, že se tento princip respektuje, jsou jím soudy z důvodu § 474 tr. por. vázány¹⁵⁾. Avšak při vydání X. uložila nám vláda maďarská výminku o zachování zásady výlučnosti ve formě a b s o l u t n í. Proto bylo nutno zjistiti, zda vláda maďarská trvá bezvýhradně na této výmince, neboť jinak byli bychom museli z důvodu recipacity (§ 474 tr. por.) i my postupovati stejným způsobem vůči Maďarsku. Vláda maďarská však dodatečně přijala stanovisko československé za své a interpretovala svou výhradu

1932, str. 120 násl. K r o n b e r g e r: Zásada výlučnosti v čl. právu vydavacím, Právník 1932, str. 585 násl.

¹¹⁾ Právník 1932, str. 596; Soudcovské listy 1932, str. 136.

¹²⁾ Právník 1932, str. 660.

¹³⁾ Věstník společnosti pro právo trest. 1936, str. 12.

¹⁴⁾ Právník 1932, str. 589; srv. rozh. č. 286 Sb. n. s. tr.

¹⁵⁾ Stejně výnos min. sprav. z 8. června 1932, č. 25.907/32—18 (nepublikovaný); srv. také nař. býv. uher. min. sprav. č. 54.601/1900 I. M.

i v konkrétním našem případě jako výhradu relativní s garancí lhůtou 1 měsíce: »... l'inculpé peut être poursuivi aussi pour des crimes commis avant l'extradition si l'état extradant y consent, ou si l'inculpé n'a pas quitté le pays dans un délai d'un mois à compter de sa mise en liberté, quoique les autorités ne l'y aient pas empêché, ou si postérieurement il y est retourné volontairement.«

16. Žádost cizí vlády o vydání (verbální nota), která došla pořadem diplomatickým nebo meziministerským, není určena pro soud; jemu se zasílají jen extradiční doklady. (Případ »Kovács«, 26.236/29 min. sprav.)¹⁶⁾

Královské maďarské vyslanectví v Praze požádalo jménem své vlády verbální notou o vydání maďarského státního příslušníka X. ke stíhání pro zločin těžkého poškození na těle. Tato žádost byla řádně doložena soudním zatykačem. Ministerstvo zahraničních věcí postoupilo extradiční žádost s dokladem ministerstvu spravedlnosti. Toto pak zaslalo extradiční doklad k řízení podle § 476 tr. por. soudu příslušnému podle § 27 tr. por. — bylť jím krajský soud na Slovensku —, při čemž ve výnose reprodukovalo i verbální notu maďarské vlády, obsahující extradiční návrh.

Na to soud požádal ministerstvo spravedlnosti o zaslání i verbální noty, poněvadž jinak musil by býti zatčený podle odst. 6 § 476 tr. por. propuštěn na svobodu, kdyby soudu v zákonné lhůtě nedošla formální žádost o vydání.

Ministerstvo spravedlnosti však ani potom nezaslalo soudu dožadující verbální notu, nýbrž jej upozornilo, že formální žádost maďarské vlády za vydání jest obsažena již ve výnose, kterým byl dán podnět k soudnímu řízení o vydání podle § 476 tr. por. Tím bylo ustanovení § 476 tr. por. úplně vyhověno, poněvadž tento § předložení zvláštní žádosti ve formě listiny nepředpisuje. Podotklo též, že verbální nota, která je řízena na ministerstvo zahraničních věcí, není určena pro soud¹⁷⁾. Extradiční návrh zněl v originále takto: »... la Légation Royale de Hongrie a, d'ordre de son Gouvernement, l'honneur de prier l'honorable Ministère des Affaires Étrangères de la République Tchécoslovaque de bien vouloir intervenir où de ressort, afin que le X... soit extradé aux autorités hongroises.«

K tomu třeba ještě podotknouti: »Formální žádost«, o níž je řeč v 5. odstavci § 476 tr. por., neznamená originál extradiční žádosti cizí vlády, nýbrž žádost řádně doloženou soudním zatykačem nebo rozsudkem podle odst. 1 § 476 tr. por. na rozdíl od pouhé,

¹⁶⁾ Srv. podobný konkrétní případ »Boryslawski«, č. 6/33-18 min. sprav., otištěný v Právném obzoru 1934, str. 52.

¹⁷⁾ V konkrétním případě »Timko« (č. 54.813/35-18 min. sprav.) požádal obviněný za opis verbální noty. Nebylo mu vyhověno. Min. sprav. podotklo: Verbální nota jako akt cizí vlády jest určena pro vládu československou. Nezasílá se ani soudu, tím méně pak osobám zúčastněným na extradičním řízení.

ničím nedoložené žádosti o prozatímní zatčení podle 5. odst. § 476 tr. por. Při diplomatickém pořadu, který jest uznán v § 474 tr. por., nežádá cizí vláda o vydání soud, nýbrž ministerstvo zahr. věcí a proto stačí, když ministerstvo spravedlnosti sdělí extradiční žádost soudu ve svém výnosu, nikoli zasláním verbální noty, která není určena pro soud. Nahlédneme-li do § 475 tr. por., jenž upravuje opačný postup extradičního řízení, totiž vyžadovací řízení z ciziny do ČSR, vidíme, že i tu soud předkládá jen soudní extradiční doklady ministerstvu spravedlnosti, které samo zakročí o vydání. O soudním dožadujícím přípisu, o nějaké extradiční žádosti ve formě soudní listiny, není tu řeči. Soudům se ukládá jen, aby ministerstvu spravedlnosti podaly zprávu s doklady, by ministerstvo zprostředkovalo vydání. Také není třeba soudní extradiční žádosti, poněvadž extradiční návrh (žádost) při pořadu diplomatickém se pisuje a podává vyslanec toho kterého státu verbální notou, při pořadu meziministerském pak ministerstvo spravedlnosti svou vlastní notou. To připomenulo soudům v bývalém Předlitavsku již nař. min. sprav. z 5. května 1903, č. 13 Věst., když v odst. I. lit. a) výslovně uvedlo, že dožadujícího přípisu netřeba a že stačí předložit ministerstvu spravedlnosti soudní extradiční pomůcky. Jen při pořadu mezisoudním dostává, resp. odesílá soud vedle extradičních dokladů i písemnou soudní žádost o vydání¹⁸⁾. Subjektem extradičního nároku, resp. extradiční povinnosti není soud, nýbrž stát jako nositel státní výsosti, jenž při pořadu diplomatickém je presentován vládou, při pořadu meziministerském ministerstvem spravedlnosti a při pořadu mezisoudním soudem.

Extradiční styk s Maďarskem děje se podle ústní neformální dohody Tahy-Machač z r. 1920 pořadem diplomatickým. Proto verbální nota s extradičním návrhem maďarské vlády jest určena jen pro československou vládu a nikoliv pro soud. Ostatně soudy na Slovensku a Podkarpatské Rusi účastní se řízení o vydání toliko jako činitel zjišťující podmínky vydání (odst. 7, § 476 tr. por.) a jako činitel poradní (odst. 8 § 476 tr. por.). O vydání však na základě soudního dobrého zdání rozhoduje zcela neodvisle ministr spravedlnosti sám (odst. 8 § 476 tr. por.). Kronberger.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY

Dr. Antonín Hobza: **Úvod do mezinárodního práva mírového**. Praha, nákladem vlastním, část I. 1933, část II. 1935, in-8°, str. 523.

Spis zakladatele moderní československé vědy mezinárodního práva podává ve dvou svazcích celý systém mezinárodního práva mírového. Autor řídí se, jak sám v předmluvě uvádí, rozdělením látky, které zaujal ve svém »Právu mezinárodním«, jehož I. díl

¹⁸⁾ Kronberger: Řízení vyžadovací 1931, str. 33 násl.